

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Legionum arma consignata signaculo crucis Seruatoris. Cap. XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII DE VITA

Quemadmodum etiam legiones gentiles in dominicis precari mandauerit.

CAP. XIX.

Cumq; hunc salutarem diem, quem lucis vel solis diem appellamus, vniuersum exercitum omni studio colere docuisset: hiis qui diuino instinctu fidem sequuti erant, ocium fecit, vt libere possint ecclesiam Dei frequentare: quò sine vllò impedimento preces Deo persolueret: Sed aliis qui nondum diuinam degustarant doctrinam, alia quadam lege mandauit, vt Dominicis diebus in patentes suburbiorum campos exirent: atque vt ibi eadem precationis forma, dato ab vno aliquo signo, omnes simul ad Deum vterentur. Non enim oportere aiebat hastis vti: & rerum suarum spem in armis aut corporum viribus ponere: sed vniuersitatis Deum rerum omnium bonarum & ipsius victoriæ authorem agnoscere. Cui oporteret panis in cælum manibus: & sublatis altissimè ad cælestem regem mentis oculis constitutas preces reddere: & illum victoriæ largitorem, & conseruatorem, custodem, nobis adiutoremque precibus imploremus. Formulam vero precandi ipse omnibus militibus præscripsit: mandauitq; vt Romana lingua ita omnes precarentur.

Precationis formulæ legionibus à Constantino data.

CAP. XX.

TE solum Deum agnoscimus: te Regem profitemur: te adiutorem inuocamus: per te victorias consequuti sumus: per te hostes superauimus: abs te & præsentem felicitatem cõsequutos fatemur, & futuram adepturos speramus: tui omnes supplices sumus: abs te petimus, vt Constantinum imperatorem nostrum vna cum piis eius liberis, quàm diutissime nobis saluum & victorem conserues. Eiusmodi ferè sanciebat à militibus, solis die fieri, talesque ab eis voces in diuinis precibus adhiberi.

Legionum arma consignata signaculo crucis

Seruatoris. CAP. XXI.

Præterea etiam in ipsis armis salutaris trophæi signum insculpi armatoque exercitui præferri fecit: & vt solum hoc

hoc salutare Trophæum, non vllam vt ante consueuerant inauratam statuam sequerentur. Ipse vero tanquam sacrorum mysteriorum particeps: intra secretas se regiæ partes ita tis quotidie temporibus concludens, solus cum solo loquebatur Deo, & supplici voce in genua proiectus: humili vultu: & deiectis oculis à Deo petebat, vt quibus egeret rebus per illum consequeretur.

*De oratione & honore adhibito in celebritate
Pasche, CAP. XXII.*

SED hanc religionis exercitationem salutaris festi temporibus augens, omnibus viribus cum animi tum corporis diuinos sacrorum ritus obibat: quasi qui huius magnæ solemnitatis exemplum omnibus præberet. Nocturnam vero in hoc festo peruigilationem tam claram reddidit, quàm diurnam lucem: accensis tota vrbe per certos homines (quibus hoc munus delegatum fuit) quàm celsissimis cereis candelis, etiam lampadibus igneis omnes laterbras collustrantibus: vt illa mystica pernoctatio longè clarior ipsa solis luce redderetur. Iam recipiente se aurora seruatoris benignitatem imitatus, omnibus ex quouis plebis populivæ genere beneficam & prolixam manum porrigebat: collatis in omnes maximis beneficijs. Ad hunc igitur modum Deo ille suo, quasi sacerdos quidam sacra faciebat.

*Quomodo idolorum cultum vetuerit: sed martyres
& festorum celebritates honorauerit.
CAP. XXIII.*

OMnino omnibus Romano imperio subiectis gentibus & legionibus idololatriæ fores clausæ erant: repressumque quoduis idolis sacrificandi genus. Etiam ad ipsos gentium præfectos imperatoris nutu & voluntate ædictum perlatum est: vt illi perinde Dominicum diem venerarentur. Iidem consecratos Martiribus dies honore profèquebantur, & festorum solemnitates in ecclesijs celebrabant, quæ omnia secundum imperatoris voluntatem gerebantur.

Quod